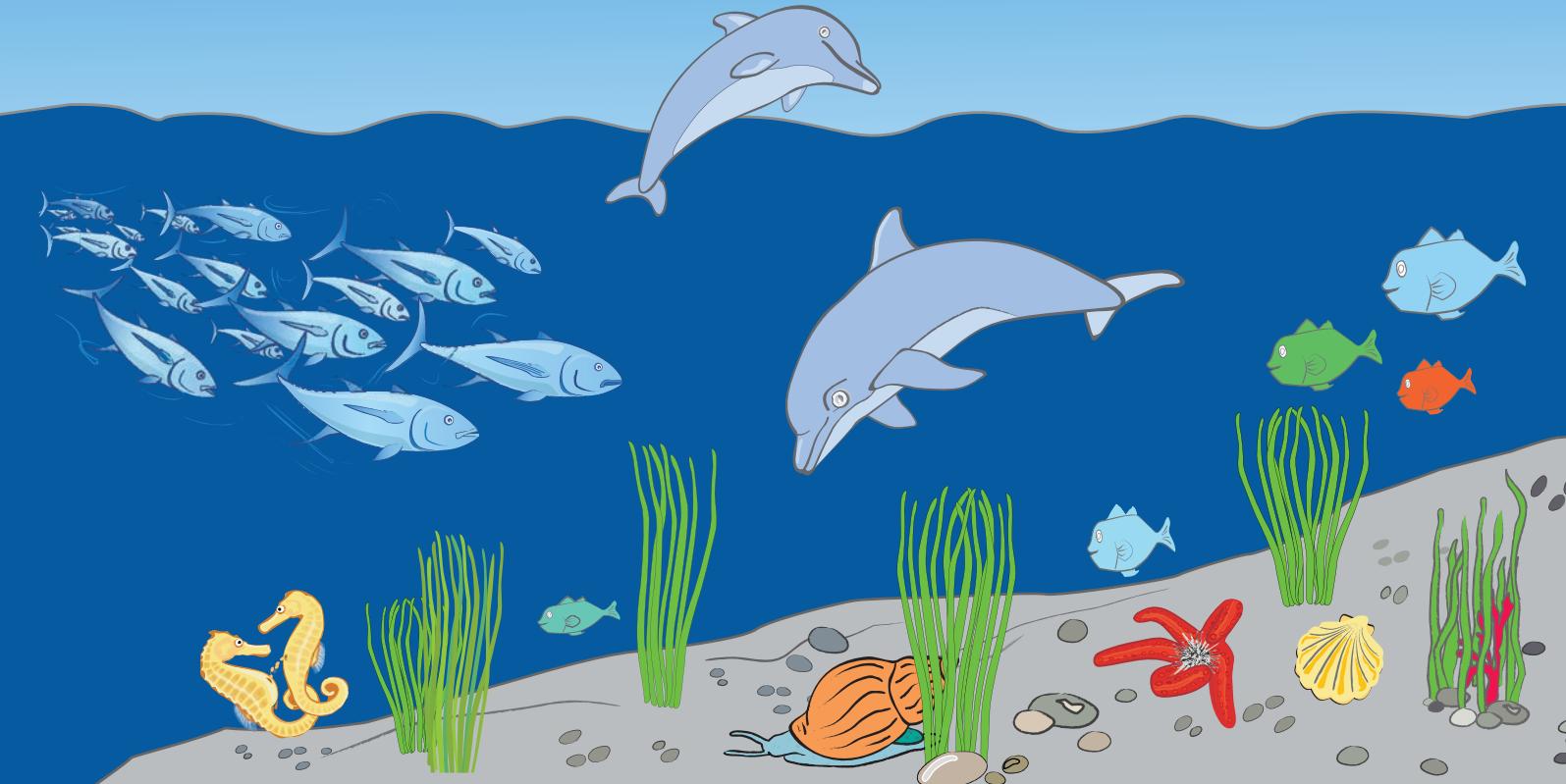

BOJANKA

NEKA PLAVO OSTANE PLAVO

Izdavač: Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce
Priprema: Zrinka Jakl, Jadranka Radić
Tekstovi: Irena Bitunjac, Zrinka Jakl, Grgur Plesić (Plavi svijet)
Grafičko oblikovanje: Siniša Nosil
Ilustracije: Ivan Milas
Tisak: Štampanje d.o.o., 2016.
Naklada: 2000

Publikacija je izrađena u okviru projekta „Kartiranje, monitoring i upravljanje prekograničnom Natura 2000 mrežom na moru - 4M“ (IPA Cross - Border Programme Croatia - Montenegro 2007 - 2013 under the Instrument for Pre - Accession Assistance).

Ovim projektom upravljaju Delegacija Europske unije u Crnoj Gori i Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske, a provode ga Udruga Sunce, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Dubrovačko - neretvanske županije, Green Home i Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore.

Publikacija je osmišljena na temelju plakata izložbe „Neka plavo ostane plavo“, izrađene u suradnji s Institutom za zaštitu i istraživanje mora - Plavi svijet u okviru projekta „Jačanje sektora civilnog društva za zaštitu mora u Hrvatskoj“ (EU CARDS).

Ovaj projekt financiran je od strane Europske unije.

Ovaj projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH.

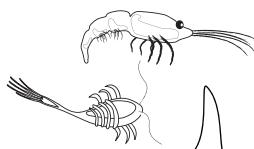
Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Udruge Sunce i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije.

MORSKA HRANIDBENA MREŽA

Gle malu ribu kako plankton jede,
neoprezna je i ne gleda oko sebe,
pričekat će da se ona najede pa
će je onda smazati slasno.

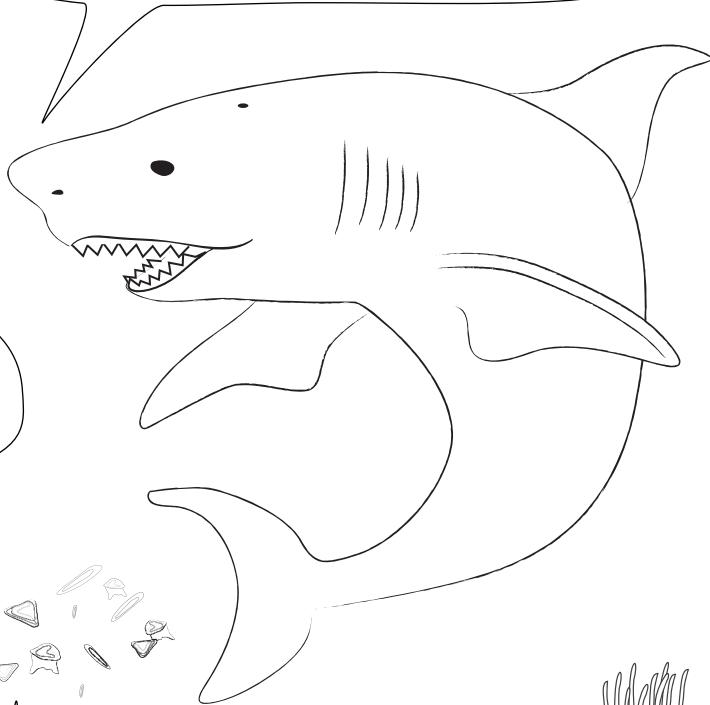

Slasno će pojesti sićušnog
planktona,
ah, laganog li ulova, ali ipak
trebam paziti
jer bi i mene veća riba mogla
uhvatiti.

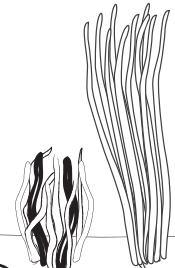
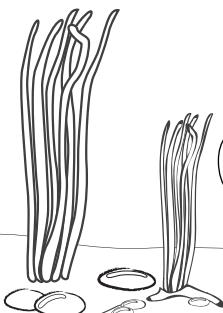

Plutamo morem prostranim i hranimo se
algama malim, neki od nas postat će riba,
a neki meduza, morska zvijezda ili rak.

Morskih dubina ja sam kralj, izdaleka nanjušim slasan zalogaj,
ribe velike i male ja volim, brz sam i spretan pa ih lako ulovim.

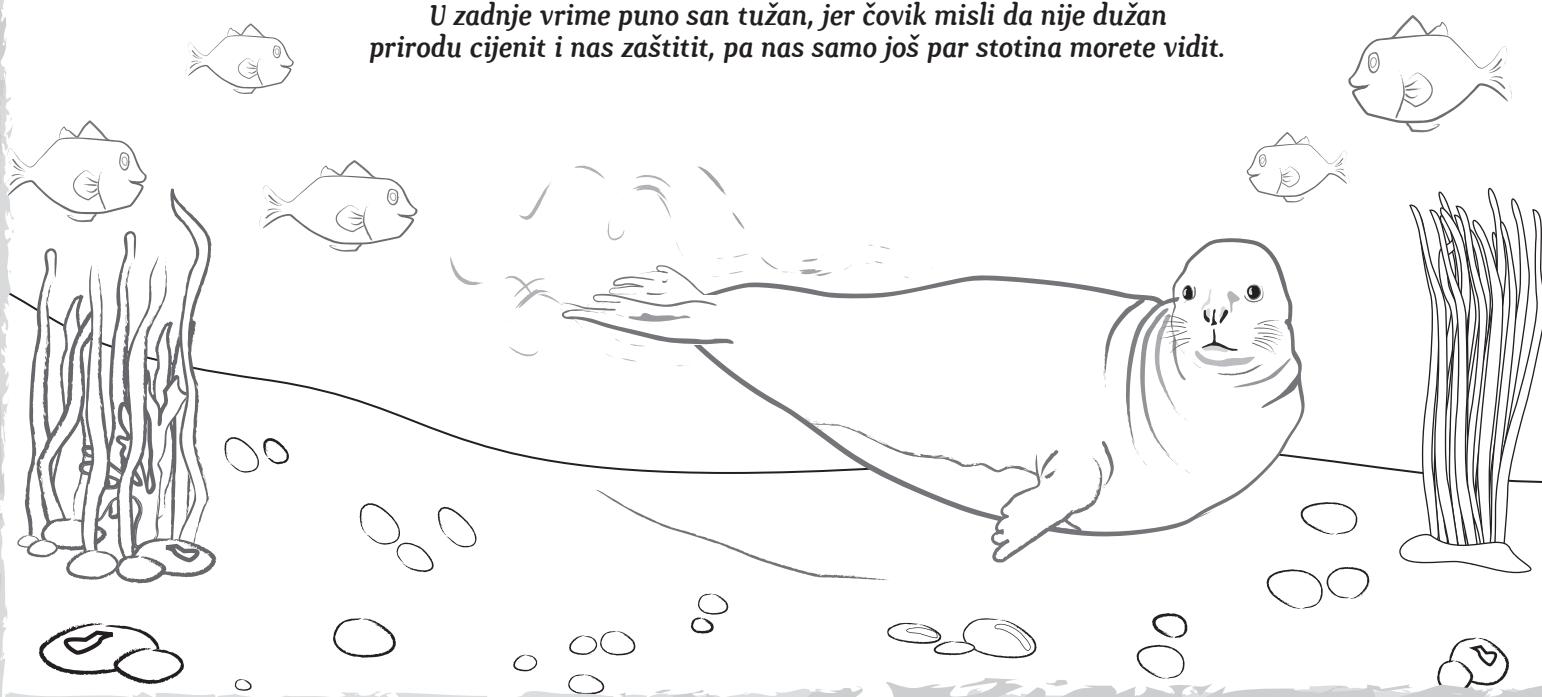
Vidjeti nas ne možete jer mi smo
biljčice sitne, proizvodimo kisik i hranu
pa smo za sve jako bitne.

SREDOZEMNA MEDVJEDICA

Morski čovik mi je ime i puno ponosin se time.
Do 3 metra narast moren i do 250 kili težin, a ponekad se na suncu malo
odmaran i ležin.

U zadnje vrime puno san tužan, jer čovik misli da nije dužan
prirodu cijenit i nas zaštitit, pa nas samo još par stotina morete vidit.

POSIDONIJA - LIVADA PODMORJA

Možda me van mora i ne vole tako,
ali me zato u mom svijetu svi trebaju jako.
I ribice i rakovi pa i pužić trom,
za sve njih sam, draga djeco, ja jedini dom!

CRVENI KORALJ - UKRAS PODMORJA

Kao stabalce izgledam ja, ali ipak sam životinja.

Lovkama skupljam hranu, no koristim ih i za obranu.

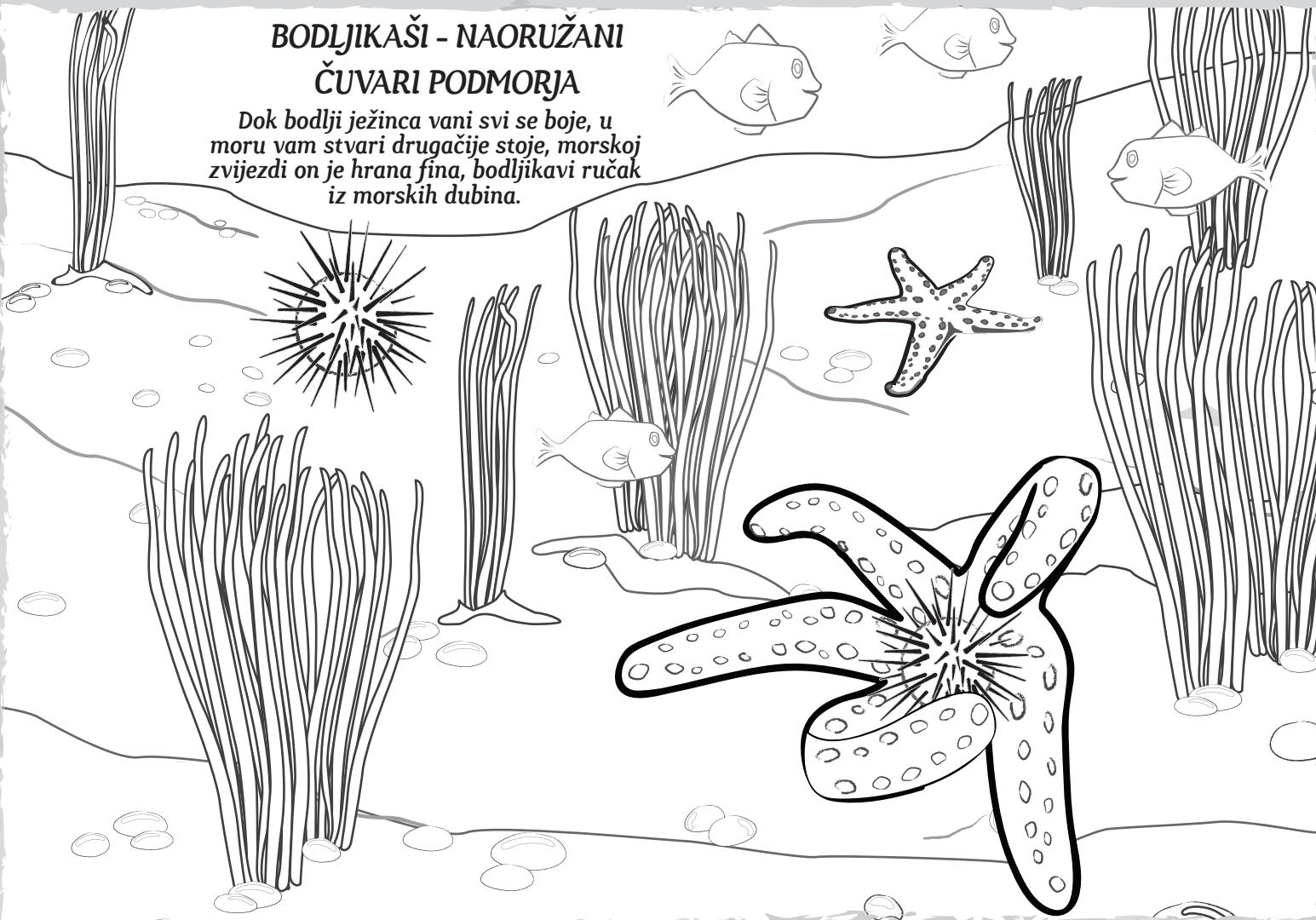
Zbog ljudske ruke, muke me more, jer mnogi me kao nakit vole.

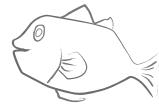
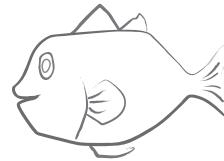
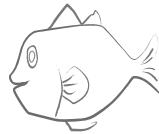
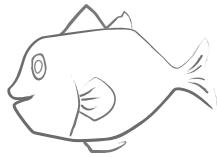
Čuvajte me ako vam je stalo, ima me još samo malo!

BODLJIKAŠI - NAORUŽANI ČUVARI PODMORJA

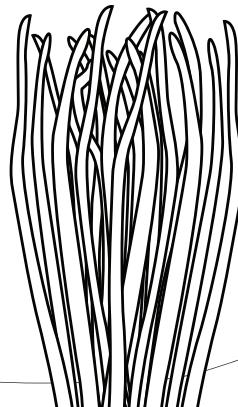
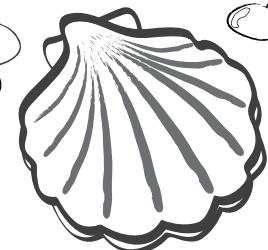
Dok bodlji ježinca vani svi se boje, u moru vam stvari drugačije stoje, morskoj zvijezdi on je hrana fina, bodljikavi ručak iz morskih dubina.

ŠKOLJKAŠI I PUŽEVI - ŽIVOT NA MORSKOM DNU

Dok je školjka legla cijela
u kućicu iz dva dijела,
puževi se uviјek muče,
na leđima vuku jednodijelne
kuće.

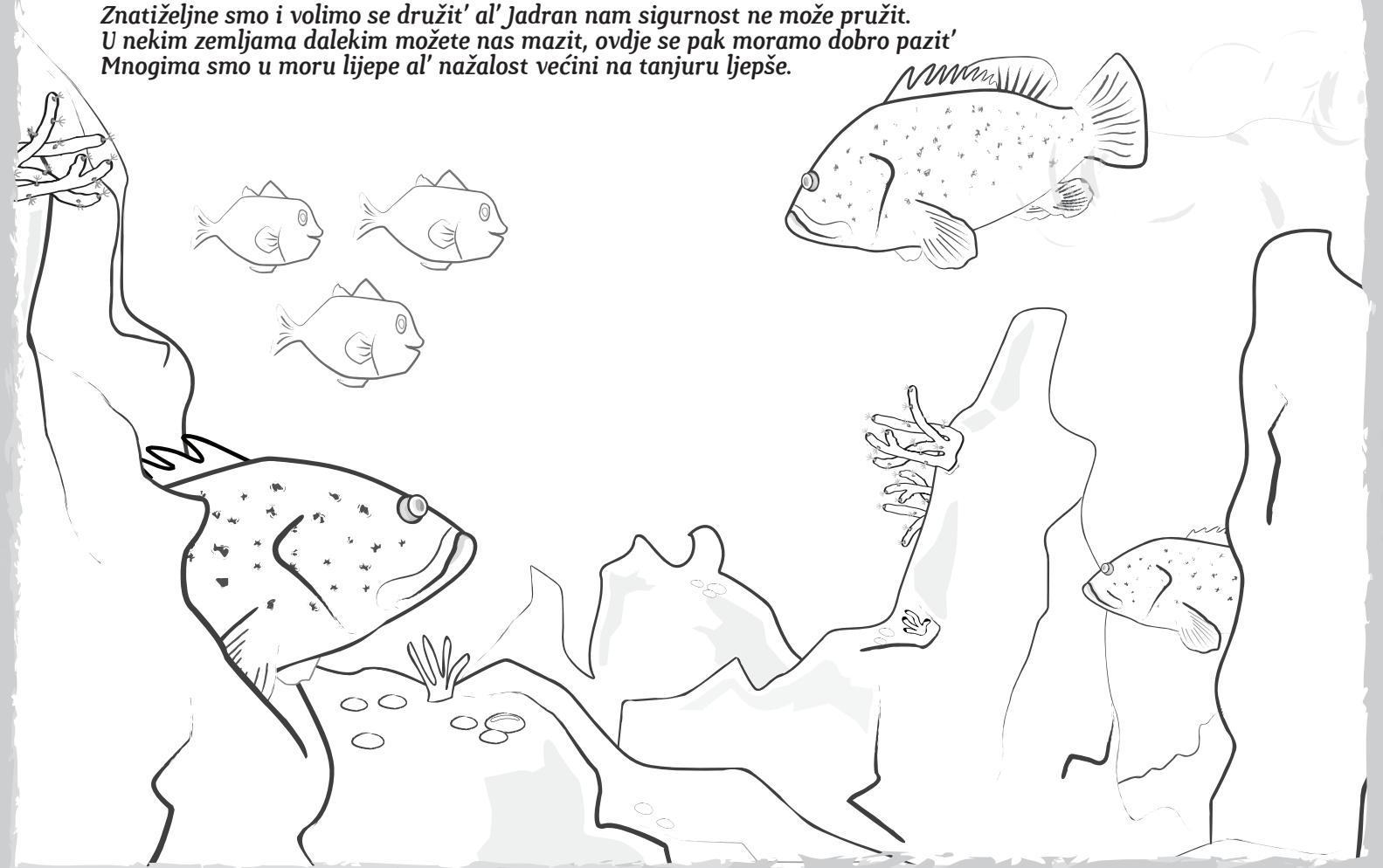
MORSKI KONJIĆI - NEOBIČNI STANOVNICI PODMORJA

Ovdje muško teret snosi,
u trbuhi bebe nosi.
Pogledajte ovog svata,
morski konjić - pravi supertata!

KIRNJE - UMILJATE I UGROŽENE

Znatiželjne smo i volimo se družit' al' Jadran nam sigurnost ne može pružit'.
U nekim zemljama dalekim možete nas mazit, ovdje se pak moramo dobro pazit'
Mnogima smo u moru lijepo al' nažalost većini na tanjuru ljepše.

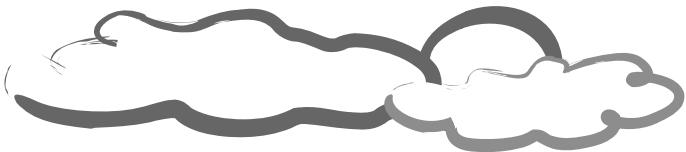
TUNE - KRALJICE MORSKIH DUBINA

Otvorenim morem jurimo tim,
dok nas čovjek ne uhvati.
Danas slobodne duboko u Jadranu,
sutra smrznute na tržnici u Japanu,
previše nas ljudi koristi za hranu.
lako to ne zna svak,
opstanak nam nije lak.

MORSKE KORNJAČE - NEUMORNI PLIVAČI

Uf, koliko u moru ima smeća,
ako ga zaobiđem bit će to sreća.
A da mi plivanje bude još teže,
na putu su mi i ribarske mreže.
Ipak, ako me neka mreža i uhvati
dobri ribar me u more vrati.

DUPINI - VESELI MORSKI SISAVCI

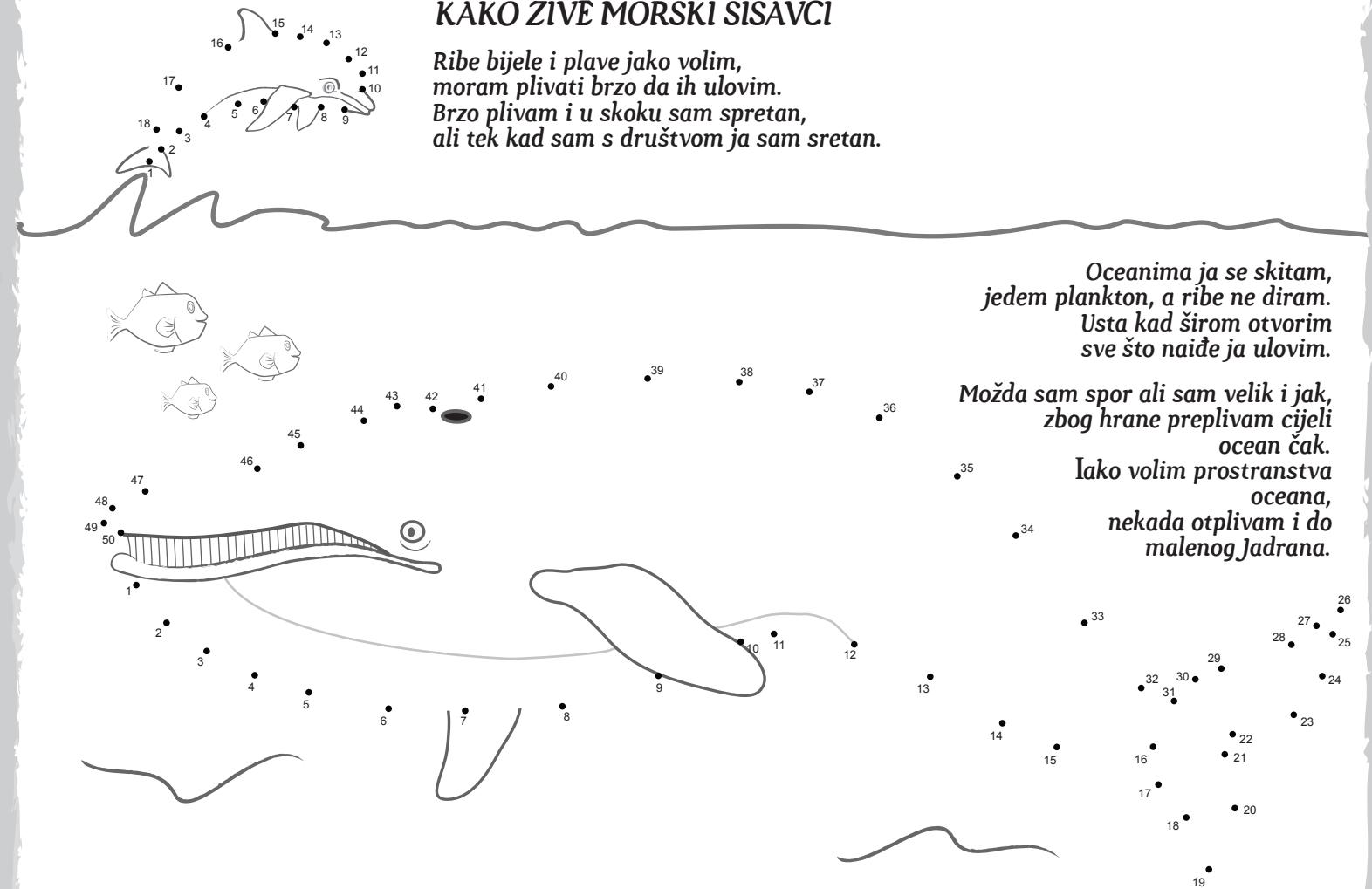
*Dosadno nam je samima tu u Jadranu,
ostali kitovi i dupini nas rijetko posjećuju...*

A možda im se ne sviđa ovolika buka od glisera...

KAKO ŽIVE MORSKI SISAVCI

Ribe bijele i plave jako volim,
moram plivati brzo da ih ulovim.
Brzo plivam i u skoku sam spretan,
ali tek kad sam s društvom ja sam sretan.

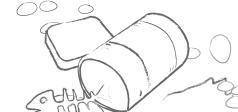
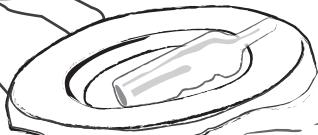
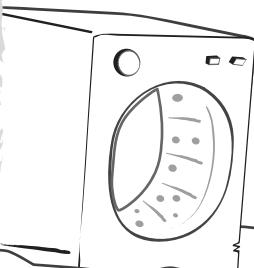
Oceanima ja se skitam,
jedem plankton, a ribe ne diram.
Usta kad širom otvorim
sve što nađe ja ulovim.

Možda sam spor ali sam velik i jak,
zbog hrane preplivam cijeli
ocean čak.
Iako volim prostranstva
oceana,
nekada otplivam i do
malenog Jadrana.

MORE, KOJE TE BRIGE MORE?

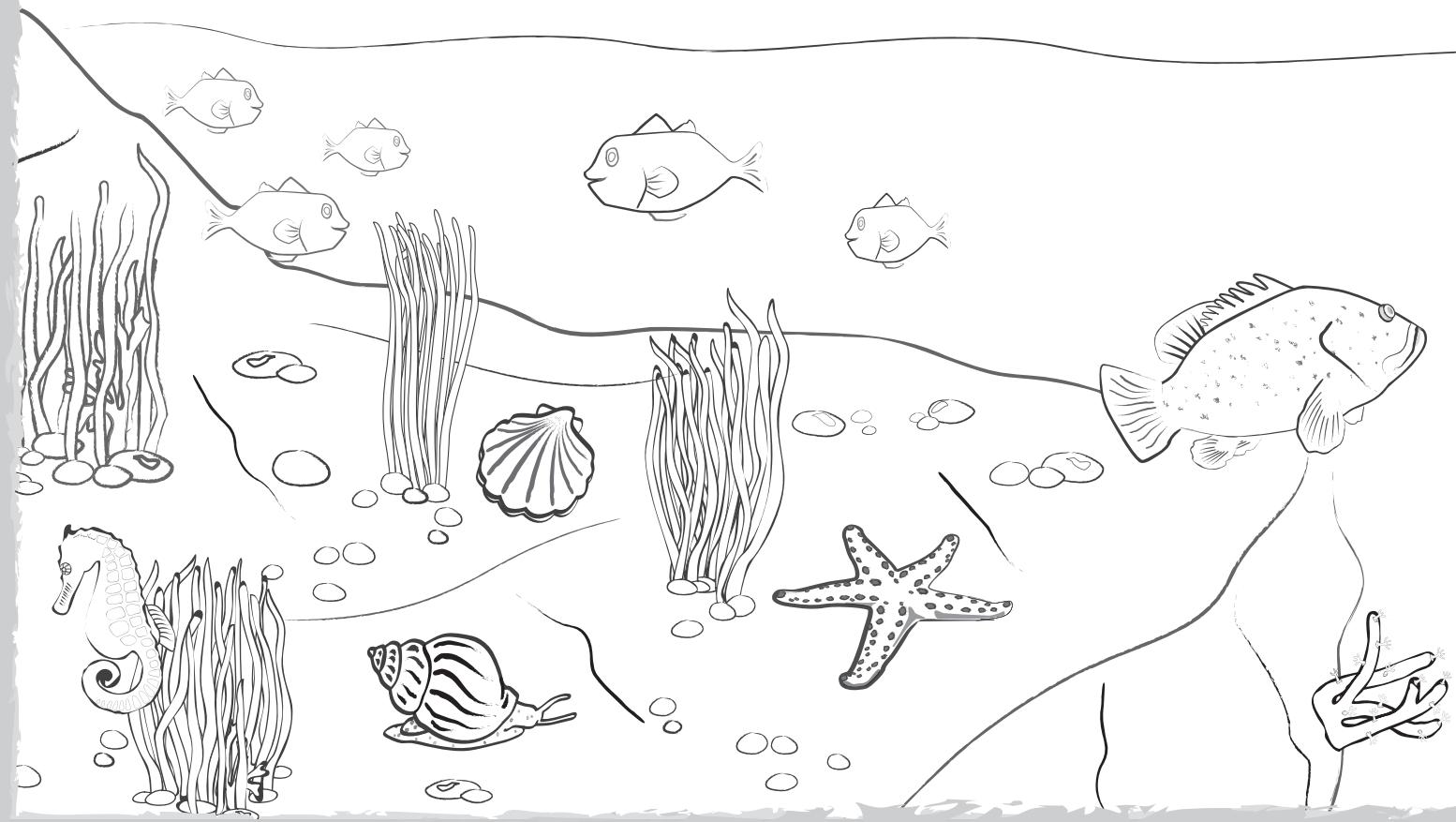
*Da bi naše ribice plivale
od sreće,
u more ne smijemo bacati
svo to ružno smeće.
Iako u moru sretnemo ga
često,
jako dobro znamo - tu
mu nije mjesto!*

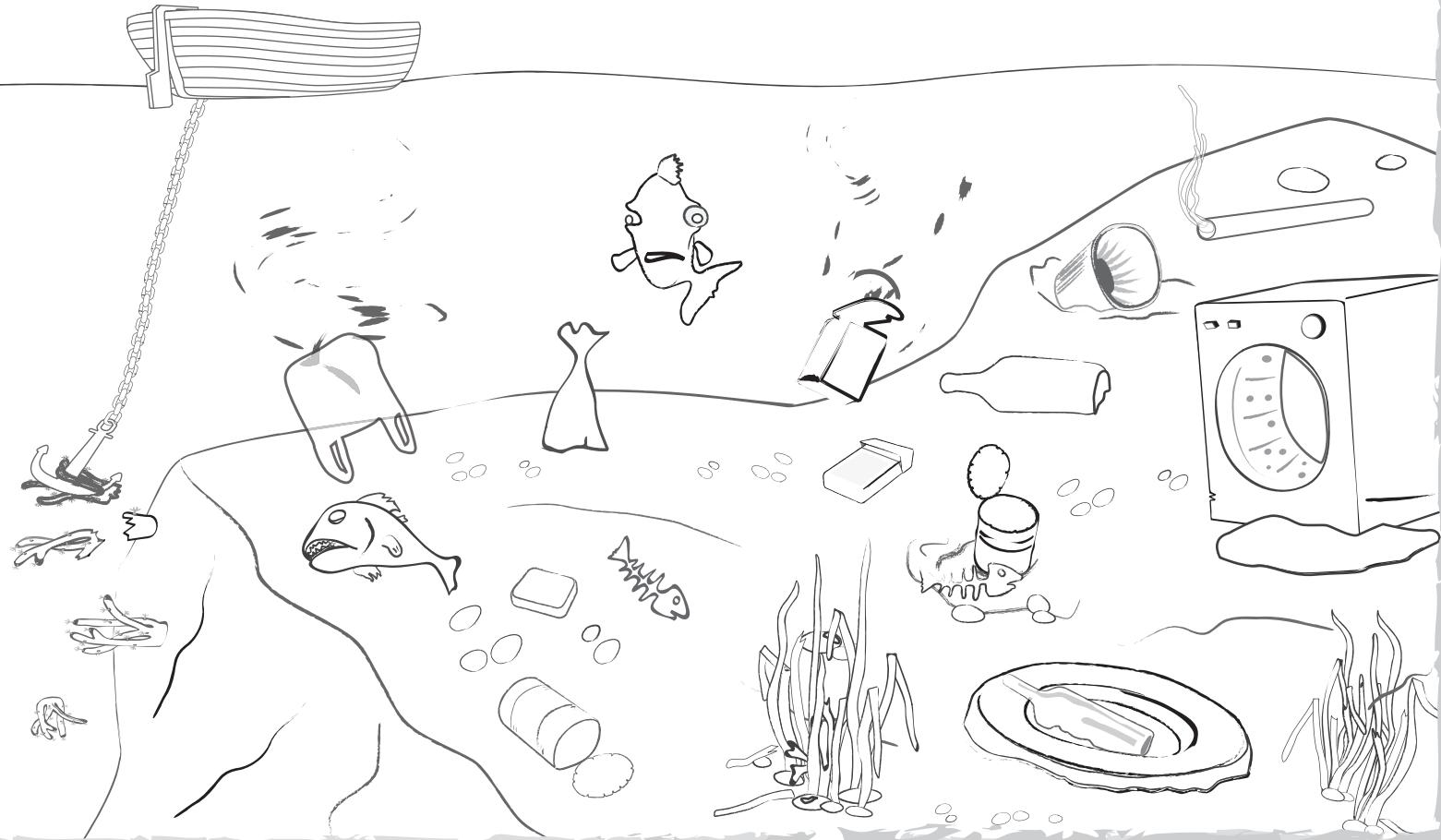

PO ČEMU SE RAZLIKUJU DESNA I LIJEVA SЛИKA?

KAKO BI TREBALO IZGLEDATI PODMORJE?

KAKO MOŽEMO POMOĆI OČUVANJU NAŠEG MORA?

UPOZNAJ MORE, OČUVAJ JADRAN!

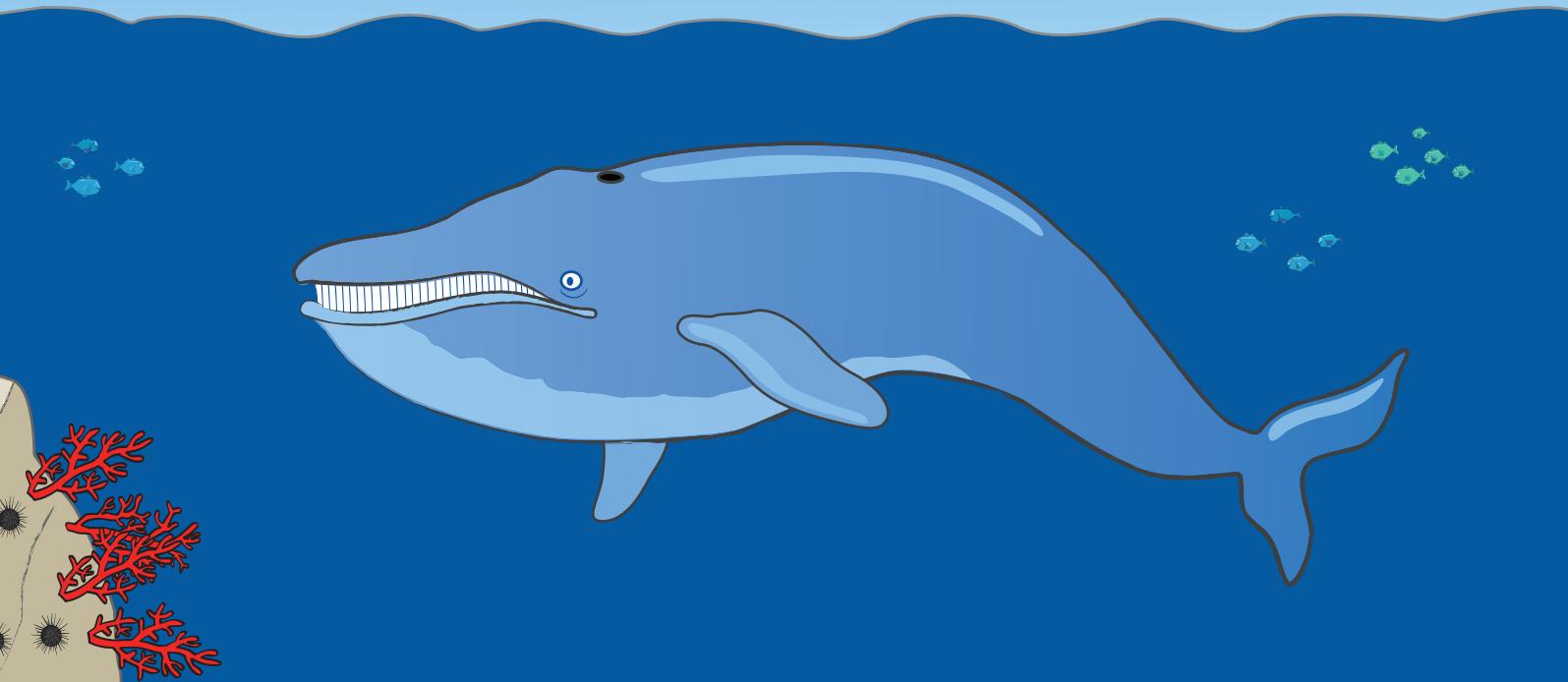
Ovi posjetioci čudni ponekada
zađu u naš svijet;
jedan je opasan, a drugi
potpuno bezazlen.
Kako bi se znali voljeti i paziti
najprije se moramo dobro
upoznati.

U moru ne postoje čvrste granice i svi njegovi stanovnici su međusobno povezani. Ako uništimo neke od njih, kao što su npr. koralji, školjke, ribe, na taj način ugrožavamo i mnoga druga živa bića, a na koncu i same sebe.

Što možemo učiniti za zaštitu Jadrana?

- Ne bacajte smeće u more i ne ostavljajte ga na obali i plažama.*
- Ne kupujte suvenire od morskih organizama, i ne sakupljajte ih, uživajte u njihovoј ljepoti u prirodnom okruženju - moru.*
- Ne uznenirujte morske organizme tijekom ronjenja, pričazite na vlastite pokrete.*
- Upozorite druge ako primijetite da rade nešto što bi moglo ugroziti živi svijet podmorja.*
- Sudjelujte u istraživanju mora - raspitajte se kako vaša opažanja u podmorju mogu pridonijeti poznavanju bioraznolikosti Jadrana.*
- Pomozite organizacijama i institucijama koje se bave zaštitom podmorja i uključite se u akcije kojima je cilj očuvanje naše prirodne baštine - Jadranskog mora.*

Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce
Obala Hrvatskog narodnog preporoda 7/III, 21000 Split, Hrvatska
tel: +385 21 360 779, mob: +385 91 360 7790, fax: +385 21 317 254
web: www.sunce-st.org, e-mail: info@sunce-st.org

